Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 12
HSN 2020-1895

Förslag till beslut gällande Yttrande över Projektrapport 5/2020 Första linjens digifysiska vård

Det måste vara ordning och reda i den digitala vården. Socialdemokraterna välkomnar utvecklingen av en mer digifysisk vård och ser digiala verktyg som en självklarhet i framtidens hälso- och sjukvård. Däremot ser vi med stor oro på de brister som uppmärksammas i revisorernas granskning av den digifysiska vården i Region Stockholm. Det är just bristen på styrning och ledning från det moderatledda styret som har gett upphov till de problem kring listning som har präglat hösten 2020. Bristen på regelverk riskerar att på sikt undergräva förtroendet för utvecklingen av den digitala vården. Det är uppenbart att politiken måste kliva ner från läktaren och ta tillbaka kontrollen.

Ett problem med den digitala vården är att vårdgivare i alldeles för stor utsträckning inriktat sig på efterfrågan från i grunden friska patienter snarare än att underlätta vården till de med störst behov. En studie från Karolinska institutet visar just på hur unga, svenskfödda och högutbildade är överrepresenterade när det gäller att nyttja digitala vårdtjänster, samtidigt som äldre, lågutbildade och utrikesfödda använder dem i lägre grad. Detta trots att vårdbehoven hos dessa grupper är större. Dessvärre riskerar denna utveckling att förstärkas av det nya förfrågningsunderlaget för husläkarmottagningarna, där en i det närmaste regional utomlänsersättningsmodell skapats i och med införandet av kostnadsansvar för listade patienter samt extra ersättning till mottagningar som lockar patienter listade på andra mottagningar. Utöver detta har nyetableringsstödet kommit att användas av digifysiska aktörer för att slussa patienter till enskilda mottagningar för att maximera ersättning.

Videomöten, chatt, digitala bokningar och telefonkontakter är centrala delar av framtidens sjukvård, inte minst i kölvattnet av pandemin, och kan heller inte helt lämnas i händerna på marknaden. Lika spelregler måste gälla, regelverket ska vara tydligt. Vi vill se 1177 som en portal och ingång för kontakt med vården oavsett vilken mottagning och aktör du söker vård av.

Regionens app Alltid öppet ska ligga i framkant när det gäller den digitala vården i vårt län. Appen ska integreras med 1177 Vårdguiden för att det ska bli lättare att genomföra videobesök med personalen på den vårdcentral där man är listad. Listning måste också ske fysiskt eller på en neutral portal likt 1177 för att motverka missvisande marknadsföring och omedveten omlistning.

En annan viktig fråga rör tillgången till digitala tjänster. De digitala förmågor som regionen ställer krav på ska även innehålla krav som beaktar att så många invånare som möjligt ska kunna nyttja tjänster och andra lösningar. Grundläggande tillgänglighetskrav enligt fastställda standarder bör exempelvis alltid inkluderas. Det finns också grupper som på grund av funktionsnedsättning eller andra anledningar inte kan nyttja BankID, varför alternativa sätt för legitimering bör vara aktuella. Uppföljning bör ske av att de digitala tjänsterna och lösningarna som erbjuds inte skapar undanträngningseffekter för vissa grupper, och därigenom ger dessa en sämre tillgång till vården.

Socialdemokraterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att revidera ackrediteringsvillkoren för vårdcentral så att all digital omlistning måste ske via 1177.se.

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att utreda effekterna av digital vård på hälso- och sjukvårdssystemet vad gäller ändrade konsumtionsmönster och eventuella kostnadsdrivande effekter.

Att stoppa införandet av kostnadsansvar för egna listade patienters besök på annan husläkarmottagning

Att revidera nyetableringsstödet för husläkarmottagningar i syfte att stimulera etablering i områden med större vårdbehov

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att säkerställa att det vid komplettering av ytterligare digitala förmågor särskilt ska beaktas att tjänster och andra typer av lösningar ska kunna nyttjas av personer med olika typer av funktionsnedsättningar och av invånare med lägre digital vana.

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att säkerställa att insatser sker för att förhindra att den digifysiska vårdgarantin, med de digitala förmågor som erbjuds, inte skapar undanträngningseffekter med påföljden att resursstarka individer prioriteras framför individer med större vårdbehov.

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att i samverkan med SLSO ge 1177 och Alltid Öppet ett förstärkt uppdrag